

B-rundskriv nr.: 6-2022
Dokument nr.: 21/02302-46
Arkivkode: 4
Dato: 27.06.2022
Saksbehandler: KS Forhandling

Til: Kommunen / fylkeskommunen / virksomheten

Arbeidstidsavtalen for undervisningspersonalet i kommunal og fylkeskommunal grunnskoleopplæring

I januar 2022 ble KS og lærerorganisasjonene enige om en ny arbeidstidsavtale for undervisningspersonalet (SFS 2213). Særavtalen gjelder fra og med skoleåret 2022/2023. Dette rundskrivet omhandler sentrale punkter i den nye særavtalen.

Særavtalen er modernisert, vesentlig forenklet og gjort mer tidsriktig. I innledningen løfter partene det tillitsfulle parts-samarbeidet som en nøkkel for å oppfylle avtalens intensjoner. Her uttrykkes også en felles forståelse for at lærerens kjerneoppgave er å gi elevene god undervisning og at det innenfor det samlede årsverket på 1687,5 timer skal være tid og rom til å forberede undervisningen, både individuelt og i fellesskap.

Ny SFS 2213 skal legge til rette for at lærerne kan utføre sine arbeidsoppgaver på best mulig måte – i tråd med forventningene og forpliktelsene som ligger i skolens oppdrag, blant annet knyttet til at skolen *“skal være et profesjonsfaglig fellesskap der lærere, ledere og andre ansatte reflekterer over felles verdier, og vurderer og videreutvikler sin praksis”*, jf. læreplanverkets overordnede del.

Avtalen skal bidra til en praksis som styrker lærernes mulighet til å delta aktivt og forankre sitt profesjonelle skjønn i ulike profesjonsfellesskap. Dette betyr at når partene omtaler fleksibilitet rundt hvor og når lærerne gjør sitt arbeid, kan dette ikke frakobles arbeidet i profesjonsfellesskap. Det er hva som er hensiktsmessig for å løse *skolens oppdrag* som blir avgjørende for hvor og når lærerne gjør arbeidet utenom undervisning – og det gjelder både arbeid i planfestet og ikke planfestet arbeidstid.

Et viktig spørsmål som må drøftes på den enkelte skole er hvordan den samlede arbeidstiden bør organiseres slik at lærerne kan forberede undervisning, bringe med seg erfaringer fra sin undervisningspraksis til profesjonsfellesskapet, og sammen utvikle seg gjennom felles refleksjon over praksis.

For- og etterarbeid, faglig ajourføring, samarbeid i profesjonsfellesskap, refleksjon og skoleutvikling kan gjøres på ulike måter og på ulike steder. Rektor skal, etter samtale med den enkelte lærer, utarbeide en oversikt/plan som skal være på et overordnet nivå og som angir regelmessige møter for ulike typer profesjonsfellesskap. Lærerne vil også ha behov for å møtes som følge av mer aktuelle situasjoner som ikke kan omfattes av en plan, men som krever tid til dialog og felles refleksjon.

De digitale verktøy som de fleste arbeidstakerne er blitt kjent med under pandemien, kan bidra til at organiseringen av arbeidstiden gjøres mer fleksibel. Arbeid i profesjonsfellesskap på tvers av skoler krever nødvendigvis ikke lenger reising, men kan enklere gjøres via digitale plattformer. En del av det arbeidet lærere tidligere har gjort individuelt i den delen av arbeidstiden som ikke er planfestet, kan nå gjøres i ulike profesjonsfellesskap digitalt. Økt fleksibilitet går begge veier,

og hvordan arbeidet i planfestet og ikke planfestet arbeidstid fordeles, er noe som må drøftes på den enkelte skole.

Mange vil mene at systematisk arbeid i profesjonsfelleskapene gir best kvalitet ved at man er fysisk sammen. Digitale løsninger kan være en erstatning under en pandemi eller ved andre spesielle omstendigheter, men kan ikke erstatte det verdifulle kollegiale samværet, samarbeidet, og profesjonsutviklingen læreren får ved å fysisk møte kolleger. I likhet med resten av arbeidslivet vil fysisk tilstedeværelse de fleste steder være viktig av hensyn til kvalitet, men de nye mulighetene digitale løsninger gir, vil kunne bidra til økt fleksibilitet. I tillegg er det nødvendig med bevissthet om hvilke typer møter som egner seg til ulike oppgaver og formål.

Det er viktig med gode diskusjoner lokalt rundt intensjonen om økt gjensidig fleksibilitet, og hva som skal til for å få god kvalitet på undervisningen og ivareta skolens oppdrag og forpliktelsene i læreplanverket. Rent formelt understrekes det imidlertid at læreren har "det siste ordet" når det gjelder når og hvor ulike arbeidsoppgaver skal utføres i den delen av arbeidstiden som ikke er planfestet. Rektor har styringsrett på hele den planfestede arbeidstiden, og avgjør når og hvor ulike arbeidsoppgaver skal utføres i denne delen av arbeidstiden. Partene er enige om at et godt og tillitsfullt partssamarbeid er nøkkelen til en god praktisering av arbeidstidsavtalen.

Ikke lenger krav om forhandlinger om arbeidsåret eller arbeidstid

Tidligere har det vært obligatoriske forhandlinger om arbeidsåret og omfang av planfestet arbeidstid. Dette er nå fjernet. Det betyr at det ikke lenger er nødvendig å utarbeide lokale arbeidstidsavtaler på hver enkelt skole. Det er bare i de tilfeller det er en endring i antallet planleggingsdager, eller endring i

omfang av planfestet arbeidstid at dette skal nedfelles i en avtale eller protokoll. Praktiseringen av arbeidstidsavtalen innenfor de rammene som SFS 2213 setter er en *drøftingssak*, der det skrives drøftingsreferat, og skal ikke nedfelles i en avtale eller protokoll.

Arbeidsåret

I forrige SFS 2213 skulle lengden på arbeidsåret forhandles med utgangspunkt i elevenes skoleår + seks dager til planlegging, kompetanseutvikling m.m. Disse forhandlingene skulle gjennomføres årlig, enten på kommunenivå eller skolenivå. KS fikk tilbakemeldinger fra mange kommuner og fylkeskommuner om at disse forhandlingene ofte omhandlet *innholdet i og organiseringen av de seks planleggings-/utviklingsdagene* i stedet for om det var behov for flere enn seks planleggings-/utviklingsdager.

Bestemmelsen er derfor endret, og det er tydeliggjort hva som er gjenstand for forhandlinger, og hva som er en drøftingssak. Det kan fremdeles forhandles om antallet planleggings-/utviklingsdager dersom én part ber om slike forhandlinger, men dersom det ikke fremmes noe krav om forhandlinger, er det seks dager til planlegging, utvikling, kompetanseheving m.m. Hva innholdet i disse dagene skal være, hvordan dagene organiseres og når de skal legges er en ren drøftingssak, der arbeidsgiver til slutt avgjør.

I den grad det er et ønske om å dele en planleggings-/utviklingsdag i to halve dager lagt til ettermiddagen, kreves enighet med tillitsvalgte. Da må det avklares hvordan dette skal godtgjøres med hensyn til eventuelle ettermiddagstillegg og delt dagsverk.

Planfestet arbeidstid

Tidligere ble omfanget av planfestet arbeidstid forhandlet på den enkelte skole. I ny SFS 2213 er denne obligatoriske forhandlingen fjernet. Det slås fast at den planfestede arbeidstiden per skoleår er 1.300 timer på barnetrinnet, 1.225 på ungdomstrinnet og 1.150 i videregående skole.

Dersom det er ønske om endring av den planfestede arbeidstiden fra en part, kan det kreves forhandlinger. Dersom ingen av partene krever forhandlinger, gjelder de overnevnte rammene. *Organiseringen* av arbeidstiden, og *innholdet* i arbeidstiden innenfor de rammene som er nedfelt i SFS 2213 er en drøftingsgjenstand og det skal ikke forhandles om dette.

Det at det er slått fast at den årlige planfestede arbeidstiden er 1.300, 1.225 og 1.150 timer med mindre man er enige om noe annet, betyr ikke at dette nødvendigvis skal fordeles likt hver eneste uke gjennom skoleåret. Planfestet arbeidstid kan maksimalt være 9 timer pr. dag og inntil 37,5 timer pr. uke. Det betyr at arbeidsgiver kan utvide daglig og/eller ukentlig planfestet arbeidstid i perioder dersom det er behov for det, f.eks. ved oppstart av skoleåret, eller ved ekskursjoner/turer. Deretter reduseres planfestet arbeidstid tilsvarende i andre perioder, f.eks. perioder med mye vurderingsarbeid.

Det er ingen endring i hva planfestet arbeidstid skal brukes til. Hovedprinsippet om at det skal utarbeides en arbeidsplan som viser start- og sluttidspunktet for planfestet arbeidstid gjelder fremdeles, men det er en ny bestemmelse om at partene på skolen kan bli enige om en mer fleksibel arbeidstidsordning, f.eks. enighet om mer flytende start- og sluttidspunkter tilpasset skolens og lærernes behov. KS understreker at det ikke er intensjonen at arbeidsplanene skal være uttømmende. Om nødvendig er det er mulig å avholde møter eller andre

aktiviteter på kort varsel innenfor planfestet arbeidstid uten at dette er nedfelt i planen.

Overtid utløses ved pålagt undervisning ut over årsrammen for undervisning eller ved pålagt arbeid ut over de ytre rammene for planfestet arbeidstid. Se for øvrig B-rundskriv 8/2016 «*Overtid for undervisningspersonalet*»

Tidsressurser i barne- og ungdomskolen

Tidsressurspott

Selve tidsressurspotten er uendret, men i beskrivelsen av hva tidsressurspotten skal brukes til, er det nå føyd til «*herunder kontaktlærer*». Det er her ment å ha fokus på at kontaktlæreren kan ha et særlig behov for å lette sin undervisnings-situasjon.

Tidligere krevdes partsenighet for å kunne bruke tidsressurspotten til å øke personaltettheten. I ny SFS 2213 er kravet om partsenighet fjernet, og *personaltetthet* er byttet ut med *lærertetthet*. Fordelingen av tidsressurspotten skal drøftes, men rektor har styringsrett.

Kontaktlærer på barne- og ungdomstrinnet

Alle lærere som utfører kontaktlærertjeneste får redusert årsrammen for undervisning med minimum 28,5 (60 minutters enheter) årsrammetimer eller 38 (45 minutters enheter) årsrammetimer.

I ny SFS 2213 får lærere som er kontaktlærer for 21 elever eller flere, en ytterligere reduksjon av årsrammen for undervisning med 28,5/38 årsrammetimer.

Hvis partene er enige om det, kan den økte ressursen fordeles på en annen måte. Det kan være aktuelt særlig på skoler der

alle kontaktlærere har rundt 21 elever, halvparten litt over og halvparten litt under. Da kan man lokalt, ut fra en rimelighetsvurdering eksempelvis bli enige om at *alle* kontaktlærere får 57 timer redusert undervisning, i stedet for at halvparten får 76 timer og de andre får 38 timer redusert undervisning.

Det må på kommune- og/eller skolenivå drøftes hva som er den mest hensiktsmessige datoen for å telle antallet elever pr kontaktlærer, samt hvordan endringer i kontaktlærerelevtall i løpet av skoleåret skal håndteres.

Tidsressurspott i videregående skole

Tidsressurspotten er endret til 2¼ 60-minuttersenhet eller tre 45-minuttersenhet årsrammetimer per elev ved den enkelte skole. Potten er økt med 15 minutter per elev.

I beskrivelsen av hva tidsressurspotten skal brukes til har det blitt føyd til «*herunder kontaktlærer*». Det er her ment å ha fokus på at kontaktlæreren kan ha et særlig behov for å lette sin undervisningssituasjon.

Tidligere krevdes partsenighet for å kunne bruke tidsressurspotten til å øke personaltettheten. I ny SFS 2213 er kravet om partsenighet avviklet, og *personaltetthet* er byttet ut med *lærertetthet*. Fordelingen av tidsressurspotten skal drøftes, men rektor har styringsrett.

Livsfasetiltak og tilsetning på vilkår etter opplæringsloven § 10-6a

Det er ingen endringer i bestemmelsene om livsfasetiltak. Lærere som ønsker det, har rett til 6 % redusert undervisning fra skoleårets start det kalenderåret de fyller 57 år. Den omfordelte tiden skal brukes til annet pedagogisk arbeid som

kan lette seniorlærerens arbeidssituasjon, f.eks. veiledning av nyutdannede lærere, leksehjelp, fagansvarsoppgaver, utarbeiding av felles undervisningsopplegg osv. Det er viktig at alle skoler har gode rutiner for å avklare med lærere som nærmer seg 57 år om de ønsker å ta ut livsfasetiltaket, og i så fall hva slags pedagogiske oppgaver som skal gjøres i den omfordelte tiden.

Lærere over 60 år, samt nyutdannede lærere, har rett til å bruke den omfordelte tiden til for- og etterarbeid og faglig ajourføring.

Livsfasetiltaket for nyutdannede lærere gjelder første yrkesår etter fullført faglig og pedagogisk utdanning. KS har fått flere henvendelser om hvilke regler som gjelder lærere tilsatt på vilkår etter opplæringsloven § 10-6a. Dersom lærer og skoleleder er enige om at det er hensiktsmessig å ta ut livsfasetiltaket "før tiden", dvs i løpet av vilkårsperioden i stedet for det første året etter at vilkårsperioden er fullført, så er det mulig å gjøre en individuell avtale om det. Retten til livsfasetiltaket bortfaller da når vilkårsperioden er avsluttet, og faglig og pedagogisk utdanning er fullført.

Justeringer i SFS 2213s vedlegg 1 etter endringer i utdanningsprogrammene i videregående skole

Vedlegg 1 til SFS 2213 for Vg2 og Vg 3 ble i 2020 og i 2021 justert i tråd med endringene i utdanningsprogrammene. Årsrammene er ikke blitt endret.

Fagene *Transport og logistikk* og *Yrkessjåfør* ble flyttet fra utdanningsprogram *Service og Samferdsel* til *Teknologi og industrifag* fra skolestart 2021. Årsrammen på *Service og samferdsel* er 739 timer og på *Teknologi og industrifag* er den 847 timer. Dette fører automatisk til at årsrammen i fagene *Transport og logistikk* og *Yrkessjåfør* økes.

Det er lokalt mulig å endre på årssammene ved å bruke bestemmelsen nedfelt i SFS 2213 pkt. 5.3 tredje ledd: *“Årsammene for undervisning kan endres ved partsenighet”*. Det er også mulig å bruke tidsressurspotten hvis læreren har en byrdefull undervisningssituasjon.

Hege Mygland
avdelingsdirektør

Unn Wahl Karlsen
spesialrådgiver

Vedlegg:

SFS 2213 - Undervisningspersonalet i kommunal og fylkeskommunal grunnsopplæring

SFS 2213 – Undervisningspersonalet i kommunal og fylkeskommunal grunnsopplæring

1. Hjemmelsgrunnlag m.v.

Denne særavtalen er inngått med hjemmel i hovedavtalen del A § 4-3.

Hovedtariffavtalens bestemmelser og aktuelle sentrale særavtaler gjelder, med mindre noe annet er regulert i denne avtale.

2. Avtalens omfang, ikrafttreden og varighet

Særavtalen regulerer arbeidstid for undervisningsstillingene i grunnskolen, videregående opplæring og voksenopplæring. Særavtalen gjøres gjeldende fra 01.01.22 til 31.12.23.

Særavtalen må sies opp skriftlig med minst tre måneders varsel før utløpstid. Dersom avtalen ikke er sagt opp av noen av partene innen fristens utløp, fornyes avtalen for ett år av gangen med samme gjensidige oppsigelsesfrist.

Partene er enige om at en eventuell uenighet i forbindelse med reforhandling av avtalen kan bringes inn i Hovedtariffoppgjøret pr 01.05.24.

3. Innledning

Arbeidstidsavtalen skal legge til rette for at undervisningspersonalet kan utføre sine arbeidsoppgaver på best mulig måte. Skolens og undervisningspersonalets kjerneoppgave er å gi elevene god undervisning. Lærerne må få tid og rom til å forberede undervisningen, både individuelt og i felleskap.

For at elevenes opplæringstilbud skal bli best mulig, må lærernes faglige og pedagogiske praksis og profesjonelle skjønn forankres i ulike profesjonsfellesskap. Skoleledere og lærere, sammen med andre yrkesgrupper, finner gode løsninger som sikrer alle barn og unge en god oppfølging. Skolens ledelse legger forholdene til rette for det profesjonsfaglige samarbeidet og skal gi retning og tilrettelegge for læring og utvikling.

Et godt og tillitsfullt partssamarbeid mellom tillitsvalgte og ledere er nøkkelen til en god praktisering av arbeidstidsavtalen. Hvor og når lærerne gjør sitt arbeid utenom undervisningen, avhenger av arbeidsoppgavens art og hva som er hensiktsmessig for å løse skolens oppdrag.

4. Arbeidsåret

Lærernes samlede arbeidsoppgaver skal utføres innenfor et årsverk på 1687,5 timer (1650 timer for lærere som er 60 år og eldre).

a) Arbeidsårets lengde er elevenes skoleår + 6 dager à 7,5 timer til kompetanseutvikling, planlegging m.m.

b) Partene lokalt – på kommune-/fylkeskommunenivå eller på den enkelte skole – kan ved enighet inngå lokale avtaler om flere dager ut fra hensynet til tid til for- og etterarbeid, planlegging, evaluering, kompetanseutvikling, samarbeid med kolleger.

Det skal føres drøftinger lokalt om innhold i planleggingsdager i tråd med Hovedavtalen.

5. Arbeidstid

5.1. Organisering av arbeidstiden

Planfestet arbeidstid kan maksimalt være 9 timer pr. dag og inntil 37,5 timer pr. uke. Dersom man ikke blir enige om noe annet i forhandlinger, er den planfestede arbeidstiden 1.300, 1.225 og 1.150 timer på hhv. barnetrinnet, ungdomstrinnet og videregående skole. Ved partsenighet på den enkelte skole kan den planfestede arbeidstiden endres. Partene på skolen kan gjennom forhandlinger bli enige om en mer fleksibel arbeidstidsordning.

Planfestet arbeidstid benyttes først og fremst til undervisning, annet elevrettet arbeid, for- og etterarbeid og faglig ajourføring både individuelt og i samarbeid med kolleger i team, avdelinger, grupper e.l., samt kontakt med foresatte og samarbeidsinstanser. Skolens ledelse har et ansvar for å legge forholdene til rette for samarbeidet.

5.2. Oversikt/plan

Læreren skal ha en oversikt med angivelse av planfestet arbeidstid den enkelte dag. Partene lokalt på den enkelte skole kan bli enige om en mer fleksibel arbeidstidsordning. Start- og eller sluttidspunkt for arbeidstiden kan endres med minst to ukers varsel, med mindre kortere frist er avtalt med tillitsvalgte eller med den enkelte lærer.

Oversikten skal også vise når undervisningstiden er lagt og regelmessige møter. Oversikten settes opp av rektor etter samtale med læreren. Læreren kan la seg bistå av sin tillitsvalgte. Oversikten bør i utgangspunktet gjelde for et halvår av gangen.

Innenfor planfestet arbeidstid legges tid til undervisning slik den framkommer som årsrammer for det enkelte fag i vedlegg 1. Årsrammene for undervisning kan endres ved partsenighet.

Lærerne spiser og har nødvendig pausetid innenfor planfestet arbeidstid.

Den resterende delen av årsverket disponeres av den enkelte lærer til for- og etterarbeid og faglig ajourføring.

Fast overtid kan avtales for en kortere eller lengre periode ved at årsrammen for undervisningstid økes. Overtidsbetaling gis for det antall timer årsrammen for undervisning er økt med. Pålagt arbeid ut over oppsatt oversikt/plan, eller oversikter/planer som overstiger grensene for maksimal tilstedeværelse, utløser overtidsgodtgjøring

5.3. Andre arbeidsoppgaver

Undervisningstiden kan etter avtale mellom den enkelte lærer og rektor reduseres for at læreren skal kunne utføre andre arbeidsoppgaver i tilknytning til undervisningen.

Gis læreren andre arbeidsoppgaver som medfører reduksjon i undervisningstiden, reduseres den delen av årsverket som læreren disponerer selv med den samme prosentandel som undervisningen er redusert med. Planfestet arbeidstid utvides tilsvarende. Dersom

grensen for maksimal ukentlig planfestet arbeidstid overskrides, utvides arbeidsåret for den aktuelle læreren.

6. Livsfasetiltak

Lærere har rett til å få redusert undervisningen med inntil 6 % fra skoleårets begynnelse det første yrkesåret etter fullført faglig og pedagogisk utdanning.

Lærere har rett til å få redusert undervisningen med inntil 6 % fra skoleårets begynnelse det kalenderåret de fyller 57 år.

Lærere har rett til å få redusert undervisningen med inntil 12,5 % fra skoleårets begynnelse det kalenderåret de fyller 60 år.

Nyutdannede lærere og lærere over 60 år disponerer den frigjorte tiden til for- og etterarbeid og faglig ajourføring i planfestet arbeidstid, dersom man ikke blir enige om noe annet.

7. Tidsressurser

7.1. Bestemmelser om tidsressurser på barnetrinnet

a) Tidsressurspott

Ressurs til lærere og skoleledere med en byrdefull undervisningssituasjon fastsettes til $2/2\frac{2}{3}$ * årsrammetimer per elev ved den enkelte grunnskole.

Fordeling av ressursen drøftes på den enkelte skole. Ved partsenighet på kommunalt nivå kan ressursen omfordeles mellom skoler/skolene.

Tidsressursen skal brukes til å lette lærerens, herunder kontaktlærer, og/eller skolelederens undervisningssituasjon. Dette gjøres som hovedregel ved reduksjon av antall undervisningstimer. Den enkeltes undervisningsbyrde kan også lettes ved å øke lærertettheten.

---

* Årsrammetimer her er i 60/45 minutters enheter

b) Kontaktlærertjeneste for elevene

Lærere i grunnskolen som utfører kontaktlærertjeneste for elevene, får redusert årsrammen for undervisning med minimum 28,5/38* årsrammetimer.

Lærere som er kontaktlærer for 21 elever eller flere, får en ytterligere reduksjon av årsrammen for undervisning med 28,5/38 årsrammetimer. Ved partsenighet kan den økte ressursen fordeles på annen måte.

c) Kontaktlærer for elevråd i grunnskolen

Lærere som utfører kontaktlærertjeneste for elevrådet, skal ha redusert årsrammen for undervisning. Omfanget fastsettes lokalt.

7.2. Bestemmelser om tidsressurser på ungdomstrinnet

a) Det avsettes 57/76* årsrammetimer pr. opprettet gruppe (maks 30 elever) på ungdomstrinnet. Ressursene forutsettes nyttet blant annet til sosialpedagogisk tjeneste/rådgivning, kontaktlærer elevråd og eventuelt lokalt opprettede funksjoner. Årsrammetimene som skal avsettes etter bokstavene d), e) og g) under, hentes fra ressursen i bokstav a).

b) Tidsressurspott

Ressurs til lærere og skoleledere med en byrdefull undervisningssituasjon fastsettes til 2/2½* årsrammetimer per elev ved den enkelte grunnskole/enhet i voksenopplæringen.

Fordeling av ressursen drøftes på den enkelte skole/enhet. Ved partsenighet på kommunalt nivå kan ressursen omfordeles mellom skoler/skolene.

Tidsressursen skal brukes til å lette lærerens, herunder kontaktlærer, og/eller skolelederens undervisningssituasjon. Dette gjøres som hovedregel ved reduksjon av antall undervisningstimer. Den enkeltes undervisningsbyrde kan også lettes ved å øke lærertettheten.

c) Kontaktlærertjeneste for elevene

Lærere i grunnskolen som utfører kontaktlærertjeneste for elevene, får redusert årsrammen for undervisning med minimum 28,5/38* årsrammetimer.

Lærere som er kontaktlærer for 21 elever eller flere, får en ytterligere reduksjon av årsrammen for undervisning med 28,5/38 årsrammetimer. Ved partsenighet kan den økte ressursen fordeles på annen måte.

d) Sosillærer/rådgiver i ordinær grunnskole

På den enkelte skole avsettes minimum 28,5/38* årsrammetimer pr. påbegynt 25 elever pluss 5 % av et årsverk til lærere som utfører sosialpedagogisk tjeneste/rådgivning på ungdomstrinnet.

e) Sosillærer/rådgiver ved egne skoler for spesialundervisning og ved skoler ved sosiale og medisinske institusjoner

Lærer som utfører sosialpedagogisk tjeneste/rådgivning for elever på ungdomstrinnet, får redusert årsrammen for undervisning med inntil 57/76* årsrammetimer pr. 6 elever.

f) Voksenopplæring

Der det er opprettet lokale funksjoner for kontaktlærer, sosillærer/rådgiver i voksenopplæringen, gis redusert undervisningstid etter reglene for det skoleslag det undervises i.

g) Kontaktlærer for elevråd i grunnskolen

Lærere som utfører kontaktlærertjeneste for elevrådet, skal ha redusert årsrammen for undervisning. Omfanget fastsettes lokalt.

7.3. Bestemmelser om tidsressurser i videregående opplæring

a) Tidsressurspott

Ressurs til lærere og skoleledere med en byrdefull undervisningssituasjon fastsettes til 2¼/3* årsrammetimer per elev ved den enkelte skole/enhet i videregående opplæring.

---

* Årsrammetimer her er i 60/45 minutter enheter

Fordeling av ressursen drøftes på den enkelte skole/enhet. Ved partsenighet på fylkeskommunalt nivå kan ressursen omfordeles mellom skoler/skolene.

Tidsressursen skal brukes til å lette lærerens, herunder kontaktlærer, og/eller skolelederens undervisningssituasjon. Dette gjøres som hovedregel ved reduksjon av antall undervisningstimer. Den enkeltes undervisningsbyrde kan også lettes ved å øke lærertettheten.

b) Kontaktlærertjeneste for elevene

Lærere i videregående opplæring som utfører kontaktlærertjeneste for elevene, får redusert årsrammen for undervisning med minimum 28,5/38* årsrammetimer.

c) Rådgiver i videregående opplæring

På den enkelte skole avsettes minimum 28,5/38* årsrammetimer pr. påbegynt 25 elever pluss 5 % av et årsverk til lærere som utfører rådgivning.

d) Prosedyre ved krav om nye eller endrede årsrammer i fag

Forhandlinger om nye eller endrete årsrammer opptas etter krav fra en av partene. Til vanlig vil dette være i forbindelse med nye/endrede læreplaner i fagene. Bestemmelsen hjemler ikke adgang til å foreta andre endringer i avtalen.

8. Skoleledelse

8.1. Årsverket

Skoleledere har et netto årsverk på 1687,5 timer med arbeidstid på 37,5 timer pr. uke i 45 uker. Ledere som har undervisningsplikt som del av stillingen sin, legger denne undervisningen inn i ordinær arbeidstid. Fordeling av ledelsesoppgaver og eventuelle undervisningsoppgaver drøftes på den enkelte skole.

Årsverket for skoleledere med tillagt undervisning kan etter avtale med arbeidsgiver komprimeres der dette anses hensiktsmessig.

8.2. Ledelsesressurs

Kommunen/fylkeskommunen fastsetter, etter drøfting, samlet ledelsesressurs ved den enkelte skole. Å styrke og støtte profesjonsfelleskapets faglige utvikling er en viktig del av den pedagogiske ledelsen av skolen. Pedagogisk ledelse og profesjonsfaglig arbeid krever tid. Ledelsesressursen som avsettes, må gi handlingsrom for å lede dette arbeidet. Ledelsesressursen vurderes i forhold til den samlede oppgaveløsningen ved den enkelte skole, og ressursen fra foregående skoleår danner et utgangspunkt for drøftingen og må sees som et minimum for neste års ressurs til ledelse. Ved nye skoler eller ved større endringer i elevtall/undervisningsomfang eller andre vesentlige driftsmessige forhold, fastsettes ledelsesressursen med utgangspunkt i sammenlignbare skoler.

I grunnlaget for drøftingene om å øke ledelsesressursen, bør det tas hensyn til lokal styringsstruktur og delegering, og videre det behovet for styrking av pedagogisk og administrativ ledelse som følger av et mer rammepreget avtaleverk og de nasjonale føringene som er lagt for endringer i grunnopplæringen.

Ansatte i lederstillinger skal minst avlønnes med den årslønn vedkommende ville vært garantert i en undervisningsstilling.

9. Diverse bestemmelser

9.1. Godtgjøring for funksjoner

Undervisningspersonale som tillegges midlertidige funksjonsoppgaver, kan gis et kronetillegg pr. år/måned så lenge de har slike oppgaver.

Slik godtgjøring kommer i tillegg til vedkommendes personlige lønnsfastsetting.

Godtgjøring for funksjonsoppgaver fastsettes i forhandlinger som kan delegeres til skolene når partene er enige.

Godtgjøring for kontaktlærertjeneste er minimum kr. 12 000 pr. år. Rådgiver-/sosiallærertjeneste godtgjøres med minimum kr. 12 000 pr. år.

Godtgjøring for lokalt oppretta funksjoner fastsettes lokalt. Godtgjøringen følger den enkelte arbeidstaker så lenge vedkommende har funksjonsoppgavene. Ved endring i funksjonsoppgavene eller skifte av innehaver, forhandles det om eventuelle endringer i godtgjøringen.

Ved uenighet om fastsetting/endring av funksjonsgodtgjøringen gjelder:

Ved endring eller oppretting av nye funksjoner vedtas arbeidsgivers siste tilbud.

Ved skifte av innehaver (uten endringer) videreføres tidligere godtgjøring.

Tilleggene er pensjonsgivende.

Nedlegging av funksjoner:

Ved eventuell nedleggelse av lokalt opprettede funksjoner som er finansiert av midler fra lokale forhandlinger iht. HTA kap 4.2.1, skal lønnstillegget regnes inn i grunnlønnen til de arbeidstakerne som innehar funksjonen på det tidspunktet den nedlegges.

9.2. Stillingsvern

Det personell i videregående skole som var tilsatt i uoppsigelig stilling pr. 01.08.99 da Opplæringslova ble iverksatt, kan ikke sies opp, men har plikt til å gå over i annen stilling dersom en skole blir innskrenket, omorganisert eller nedlagt. Overføring skal så vidt mulig skje til stilling som krever de samme faglige kvalifikasjoner. Vedkommende beholder lønn og de øvrige økonomiske rettigheter som er opparbeidet på overføringstidspunktet, men følger for øvrig de vilkår som gjelder den nye stillingen.

9.3. Utbetaling av lønn

Når ikke annet er bestemt, utbetales lønn den 12. i måneden. Dette gjelder også faste lønnstillegg og variable lønnstillegg for foregående måned hvis det er praktisk mulig.

I særskilte tilfeller kan arbeidstakeren få inntil 2 måneders lønn utbetalt på forskudd. Det skal inngås skriftlig avtale med arbeidstakeren om tilbakebetalingen.

Arbeidstakere tilsatt for 1 måned eller mindre godtgjøres med timelønn. Arbeidstakere tilsatt for mer enn 1 måned, godtgjøres med månedslønn. Arbeidstakere i timelønnet stilling går over til månedslønn etter mer enn 1 måned sammenhengende tjeneste. Spredte timer i tillegg til delstilling godtgjøres med ordinær timelønn.

9.4. Lønnstrekk

Lønnstrekk for fravær foretas etter vanlige regler ut fra stillingsstørrelse og det antall dager fraværet gjelder. For kortere fravær trekkes ordinær timelønn innenfor den tid som ligger i arbeidsplanen til den enkelte.

***

Oversikt over årssrammer i ulike skoleslag og fag, se [Vedlegg-1-til-SFS-2213-justert-pr-010821.pdf \(ks.no\)](#)